

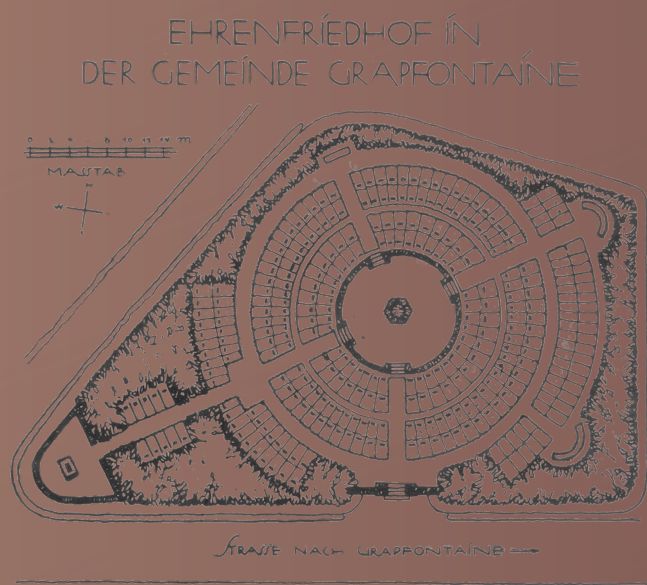
De begraafplaats van Le Haut Chemin en het bijhorende mausoleum.

Na de slag van 22 augustus 1914 werden de meeste lichamen van gedode soldaten gewoon begraven op de plaats waar ze gesneuveld waren. Sommigen kwamen samen in één graf terecht, anderen lagen alleen.

De meeste Franse doden bleven ongeïdentificeerd.

In 1916 fotografeerden de Duitsers alle zogeheten 'primitieve graven', waarna die foto's werden gepubliceerd in het album Heldengraber in Sud-Belgien in Wort und Bild.

Het (Duitse) burgerlijk bestuur in het Groothertogdom Luxemburg wilde de lichamen opgraven en samen op militaire begraafplaatsen een nieuwe rustplaats geven. En dat gebeurde ook: die nieuwe kerkhoven werden al meteen vanaf het daaropvolgende jaar aangelegd (er kwamen er tien in de huidige gemeente Neufchâteau). Ze waren ontworpen door Ludwig Paffendorf, een architect uit het Duitse Rijnland. Vaak hadden ze een rondpunt en bloemperken in de vorm van een halve cirkel. Op de begraafplaatsen werden bomen geplant (berken, linden ...) en eromheen stonden vaak sparren.

Op voorstel van de Duitse burgerlijke administratie besliste de gemeenteraad van Grapfontaine op 13 februari 1916 om drie begraafplaatsen aan te leggen. Een daarvan was de begraafplaats Le Haut Chemin. Hierbij mocht het dennenbosje aan de andere kant van de weg van Montplainchamps naar Nolinfaing blijven staan. Op deze gemeentegrond van een twintigtal are groot moesten zo'n driehonderd graven van Duitse en Franse soldaten komen.

Op 27 juni 1917 werd de aannemer Eugène Goffinet uit Neufchâteau belast met de aanleg van de begraafplaats.

Aangezien rouwende families na de oorlog steeds vaker op bedevaart kwamen, wilden de Fransen zoveel mogelijk graven identificeren. Omstreeks 1920 bracht de persdienst van het Belgische Ministerie van Spoorwegen speciaal voor die nabestaanden een kaart van de Franse militaire begraafplaatsen in Zuid-Luxemburg uit. Vanaf dan konden de families hun overledenen ook naar Frankrijk repatriëren, op kosten van de Franse staat. De Duitse families hadden die kans al tijdens de oorlog gekregen. Doordat zoveel Franse soldaten werden gerepatrieerd, was het nodig om de overgebleven lichamen te hergroeperen. Hierdoor verdwenen in 1923 heel wat kleine kerkhoven. Zo werd ook de begraafplaats Le Haut Chemin gesloten.

Alleen de begraafplaats van Malome bleef nog over. Die was nu zelfs groter dan in het begin en telde 378 Duitse en 289 Franse graven.

In de jaren 1990 is op de oostelijke punt een nieuw kruis opgesteld. In 2004 werd het kerkhof voor de eerste keer gerestaureerd. Dat gebeurde dankzij de organisatie Compagnons Bâisseurs en het gemeentelijke EFT (bedrijf voor vorming door arbeid).

Na een grondige schoonmaakbeurt startte het gemeentebestuur van Neufchâteau in 2023 met het project "Le réveil du mausolée franco-allemand" (het herstel van het Frans-Duitse mausoleum). Het mausoleum was er namelijk slecht aan toe. De elf linden zijn waarschijnlijk nog de oorspronkelijke bomen. Ze verkeren in goede staat, maar hun wortels veroorzaken schade aan de muurtjes en trappen. Die worden identiek weer opgebouwd, met de oude droogstapeltechniek. Tot slot wordt ook het landschap - met oog voor het milieubehoud - onder handen genomen.

